



Rekenkamercommissie Ommen

Jaarverslag 2017

&

Jaarplan 2018

Rekenkamercommissie Ommen

29 maart 2018

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding.....	3
2. Werkzaamheden van de Rekenkamercommissie in 2017.....	4
2.1 Onderzoek naar het woonbeleid	
2.2 Onderzoek naar handhaving	
3. Overzicht kosten 2017.....	7
4. Jaarplan en begroting 2018	9

REKENKAMERCOMMISSIE OMMEN JAARVERSLAG 2017

1. Inleiding

De Rekenkamercommissie Ommen vindt het belangrijk om aan de raad en andere belangstellenden aan te geven welke werkzaamheden zij heeft gedaan in 2017, welke resultaten zijn behaald en welke kosten verbonden waren aan de werkzaamheden.

De gemeenteraad van Ommen heeft een onafhankelijke Rekenkamercommissie, die bestaat uit externe, niet uit de raad gekozen leden. De leden van de rekenkamercommissie zijn.

Frans Willeme: voorzitter
Kees Boekel
André de Boer

De Rekenkamercommissie wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris, mevrouw Bregien Goosselink.

De Rekenkamercommissie is onafhankelijk. Die onafhankelijkheid geeft dat de Rekenkamercommissie zelfstandig haar onderzoeksagenda, werkwijze, vormgeving en presentatie van haar bevindingen bepaalt. Voor de leden van de Rekenkamercommissie betekent die onafhankelijkheid en de positionering van de Rekenkamercommissie ten opzichte van de raad dat een goed bestuurlijk gevoel en inlevingsvermogen in de positie van de raad en het college van burgemeester en wethouders vereist is. Op die manier kan elk bestuursorgaan zijn eigen specifieke rol in het openbaar bestuur adequaat vervullen.

De gemeenteraad stelt kaders, controleert en ziet toe op de wijze waarop het college van burgemeesters en wethouders het beleid uitvoert. Goede controle en toezicht van de gemeenteraad op het bestuur en de beleidsuitvoering door burgemeester en wethouders is een essentieel onderdeel van het democratisch functioneren van een gemeente. De Rekenkamercommissie onderzoekt de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijke beleid. Een onafhankelijke Rekenkamercommissie is een belangrijk instrument voor de raad om zich een oordeel te vormen over de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde beleid.

Met de uit de onderzoeken getrokken conclusies en hierop gebaseerde aanbevelingen voor verbeteringen, heeft de gemeenteraad een instrument – naast andere – om zijn controlerende taak tegenover het college van burgemeester en wethouders adequaat uit te oefenen.

2. Werkzaamheden van de Rekenkamercommissie in 2017

2.1 Onderzoek naar het woonbeleid

De presentatie en de behandeling van het rapport Woonbeleid zijn, na afstemming tussen de griffie en de Rekenkamercommissie, geagendeerd voor januari 2017, omdat zowel de raadscommissie als de gemeenteraad een volle agenda hadden aan het einde van het jaar.

Op 12 januari 2017 is het onderzoek naar het Woonbeleid in de gemeente Ommen gepresenteerd in de raadscommissie. Het rapport werd goed ontvangen door de raadscommissie. Vervolgens is op 26 januari 2017 het rapport Woonbeleid in de gemeente Ommen in de raad behandeld. De aanbevelingen die door de Rekenkamercommissie zijn gedaan zijn unaniem overgenomen door de gemeenteraad.

2.2 Onderzoek naar handhaving

Op 21 december 2016 heeft de Rekenkamercommissie met het presidium uit de gemeenteraad gesproken over het onderzoeksthema 2017: een onderzoek naar handhaving in de gemeente Ommen. Het presidium uit de gemeenteraad onderstreepte deze keuze. Het thema van de Rekenkamercommissie sloot daarmee aan bij het handhavingsthema dat de raad op 13 april 2017 op de agenda had staan. Het ging de Rekenkamercommissie om twee inzichten: welke handhavingstaken heeft de gemeente en hoe worden de handhavingstaken in de praktijk binnen de gemeente uitgevoerd.

De Rekenkamercommissie heeft, gelet op het beschikbare budget, bij de 2e vraag niet alle handhavingstaken onderzocht. Uit de lijst van handhavingstaken is, op basis van het gesprek met de raad op 13 april, door de Rekenkamercommissie een tweetal zaken gekozen: de handhaving van permanente bewoning van recreatiewoningen en de handhaving van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en de bijzondere wetten en de afstemming met de politie. De andere handhavingstaken vond de Rekenkamercommissie niet minder belangrijk, maar die taken hebben minder een typisch Ommens accent of hebben naar verwachting minder impact op de inwoners of bedrijven.

De Rekenkamercommissie heeft voor dit onderwerp gekozen omdat er bij de gemeenteraad niet altijd duidelijkheid is voor welke handhavingstaken een gemeente verantwoordelijk is en welke handhavingstaken voor Ommen specifiek van belang zijn en op welke wijze de raad daarop kan sturen. Met het onderzoek hoopt de Rekenkamercommissie daarin duidelijkheid te kunnen geven.

De Rekenkamercommissie heeft op 24 februari 2017 aan het presidium uit de gemeenteraad gevraagd of zij aanvullingen heeft op de hoofd- en deelvragen die de Rekenkamercommissie stelt in het onderzoek naar handhaving. Wij hebben hierop geen reactie gehad, waarop wij mochten concluderen dat de onderzoeksvragen juist geformuleerd waren.

Op 1 mei 2017 heeft de Rekenkamercommissie de gemeenteraad en het college formeel middels een brief geïnformeerd over het onderzoeksthema 2017.

Hoofdconclusies

Enkele hoofdconclusies zijn dat het beleid procedureel voldoet aan de eisen die aan handhaving worden gesteld. Echter inhoudelijk zijn de doelen amper geformuleerd. Als doelen al concreet zijn geformuleerd, dan is dit vooral in termen van beschikbare capaciteit (input) en geplande acties (output). Er zijn geen concrete doelstellingen geformuleerd voor naleefgedrag (outcome). Hierdoor is het niet mogelijk om achteraf vast te stellen of het gewenste effect is gerealiseerd en wat de bijdrage hieraan is voor het toezicht en handhaving. Doordat de capaciteit leidend is voor de inzet van toezicht en handhaving en doordat de doelstellingen onvoldoende concreet zijn geformuleerd op basis van output, is er altijd voldoende capaciteit.

De capaciteit voor inzet van toezicht en handhaving in Ommen wordt vooral financieel bepaald en minder vanuit de behoefte aan toezicht en handhaving of op basis van de risico's of het naleefgedrag.

De toezichthouders van bouw- en woningtoezicht die de controles uitvoeren treden professioneel op en met respect voor de privacy van de bewoners. Omdat de beschikbare capaciteit het uitgangspunt vormt voor de werkzaamheden, is er voldoende capaciteit aanwezig om de taken op basisniveau uit te voeren. Ruimte voor extra werkzaamheden is er niet. Gemeente Ommen loopt hiermee het risico dat bepaalde overtredingen mogelijk niet of pas laat worden geconstateerd.

De gemeente Ommen heeft in het beleid voor de handhaving van de APV en de bijzondere wetten een afweging gemaakt om de nadruk te leggen op een aantal onderwerpen. Het meest specifiek zijn de Drank- en Horecawet en het evenementenbeleid. Voor de overige onderwerpen geldt dat de BOA's veelal zelf hun inzet bepalen. Leidraad hiervoor zijn hun eigen punten en de meldingen van politie.

Het optreden van de buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's) is professioneel. Men straalt rust uit en treedt op met gezag en daadkracht. De zichtbare aanwezigheid van BOA's wordt door burgers en bedrijven in het centrum ook zeer gewaardeerd.

Enkele aanbevelingen zijn om concretere doelstellingen op te stellen voor de outcome van toezicht en handhaving: beschrijf wat het gewenste effect zou moeten zijn. Verder wordt aanbevolen om gebruik te maken van risicomodellen om te zien welke risico's in Ommen tenminste moeten worden voorkomen en stel daar prioriteiten op vast. Stel op basis daarvan een realistisch programma op van de benodigde uitvoering om die outcome te bereiken en laat dit leidend zijn voor de inzet.

Procedureel

Ambtelijk wederhoor

Er heeft nadat het onderzoeksrapport in concept verschenen was, ambtelijk wederhoor plaatsgevonden om te kijken of de feitelijkheden klopten. Op basis van dit wederhoor zijn er enkele aanpassingen gekomen. Deze hebben niet geleid tot andere uitkomsten van het onderzoek.

Bestuurlijke reactie

De Rekenkamercommissie heeft het college van burgemeester en wethouders gevraagd om een bestuurlijke reactie te geven op het definitieve rapport. De bestuurlijke reactie was positief van inhoud en heeft niet geleid tot een reactie van de Rekenkamercommissie. De bestuurlijke reactie is toegevoegd aan het rapport en maakt daarmee deel uit van het onderzoeksrapport Handhaving in de gemeente Ommen.

Het rapport is op 11 januari 2018 aangeboden aan de raadscommissie en op 25 januari 2018 besproken in de gemeenteraad.

Het onderzoek is uitgevoerd door KplusV uit Arnhem. [Stukken rekenkamercommissie Ommen](#)

3. Overzicht kosten 2017 Rekenkamercommissie Ommen

Secr. Rekenkamer 2017	€ 6.731,37
-----------------------	------------

4343591 Ov.uitgaven

Onderzoek KPlusV	€ 11.400,00
Contributie NVRR	€ 230,00
Subtotaal	€ 11.630,00

4343750 Presentiegelden

Presentiegelden leden	€ 2.466,00
Presentiegelden voorzitter	€ 1.820,00

4343751 Reis- en verblijfkosten

Reiskosten leden en secretaris	€ 696,34
Reiskosten voorzitter	€ 577,20

Totaal uitgegeven	€ 23.920,91
Beschikbare budget	€ 24.402,00
Overschot 2017	€ 481,09

4. Jaarplan 2018

Korte terugblik naar het jaarplan 2016

In haar jaarplan 2016 heeft de Rekenkamercommissie aangegeven dat er in 2018 en 2019 onderzoek gedaan zou kunnen worden naar de transitie in het sociale domein omdat er veel ontwikkelingen op dat terrein zijn. Een onderzoek naar dit thema zou de raad verder inzicht kunnen geven in hoe sturing en invloed te houden op het sociale domein. Afgesproken is dat in de 2^e helft van 2017 bekeken en in het presidium besproken wordt, of het onderwerp geschikt is voor definitieve uitwerking in 2018 en 2019.

Onderzoeksthema 2018

In de 2^e helft van 2017 heeft de Rekenkamercommissie bekeken of het onderzoek naar het sociale domein inderdaad geschikt zou zijn voor uitvoering in 2018. Zij kwam toen tot de conclusie dat het beter is om dat thema op een later moment uit te voeren in verband met de verkiezingen in maart 2018 en de nieuw te vormen raad en college.

Overleg met het presidium

De Rekenkamercommissie heeft deze andere kijk op het onderzoeksthema 2018 in de vergadering van het presidium van 23 november 2017 besproken en daarbij ook een ander thema voor 2018 aangedragen, namelijk een onderzoek naar Verbonden Partijen. Het presidium stond hier positief tegenover en gaf aan dat het onderzoek naar Verbonden Partijen kan bijdragen aan een verdere professionalisering van dit thema.

Waar gaat het om bij het onderzoek naar Verbonden Partijen

Bij het onderzoek naar Verbonden Partijen wordt de focus gelegd op de sturing en controle door de raad en het afwegingsproces dat plaatsvindt bij het aangaan van samenwerkingsverbanden. Weten de raadsleden bijvoorbeeld of er kaders gesteld zijn, hoe de kaders eruit zien, in welk document ze te vinden zijn, hoe ze daarop kunnen sturen en wat de risico's zijn? Verder is de vraag van belang of het college van burgemeester en wethouders goede afwegingen maakt bij het aangaan van een samenwerkingsverband en hoe de raad daarover wordt geïnformeerd.

Verhoging budget 2018

De Rekenkamercommissie kon in het verleden goed uitkomen met het budget voor rekenkameronderzoek. De afgelopen tijd merkte zij dat onderzoeksbureaus soms geen offerte wilden uitbrengen omdat het onderzoeksbudget, zoals zij aangaven, te krap was om gedegen onderzoek te kunnen doen. De bureaus die wel een offerte uitbrachten konden wel een goed onderzoek leveren, maar een verdiepingsslag zoals de Rekenkamercommissie graag had willen doen, kon op onderdelen niet uitgevoerd worden vanwege de beperkingen in het budget. Daarom heeft de voorzitter van de Rekenkamercommissie aan de gemeenteraad aangegeven dat voor een goede voortzetting van het onderzoekswerk het wenselijk is dat het beschikbare budget verhoogd zou worden. Hierover hebben gesprekken plaatsgevonden tussen de rekenkamercommissie en de gemeenteraad.

Op 22 februari 2018 heeft de gemeenteraad besloten het budget voor de Rekenkamercommissie te verhogen met € 9.500,00. De Rekenkamercommissie is verheugd dat de raad het belang van de onderzoekswerkzaamheden onderstreept door het budget voor de Rekenkamercommissie te verhogen.

Wat betekent de verhoging van het budget voor het huidige onderzoek 2018

Voor het onderzoek 2018 betekent de verhoging van het budget een verdiepingsslag naar 3 Verbonden Partijen in plaats van naar 2 Verbonden Partijen, kan bij de drie casussen een gesprek met de Verbonden Partijen plaatsvinden, zijn er extra contactmomenten tussen het

bureau en de Rekenkamercommissie en komt er een checklist voor de raadsleden waarmee eventueel nieuwe Verbonden Partijen kunnen worden beoordeeld. Met deze checklist kan een risico-analyse opgesteld worden.

Het onderzoek naar Verbonden Partijen wordt uitgevoerd door Rekenkameronderzoekers Friesland.

BEGROTING 2018

Onderstaand treft u aan de begroting 2018

Beschikbare budget	€ 33.902,00	
Secretaris rekenkamercommissie		€ 11.732,00
Reis- en verblijfkosten rekenkamercommissie		€ 1.500,00
Presentiegelden totaal rekenkamercommissie		€ 4.500,00
Onderzoek		€ 15.800,00
Contributie NVRR		€ 230,00
Subtotaal		€ 33.762,00
Overschot 2018	€ 140,00	